

Motion till riksdagen 2010/11:K292

av **Bodil Ceballos m.fl. (MP)**

Romer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att EU-kommissionen ska agera snabbt för att garantera att EU:s fördrag och lagstiftning i frågan om romer respekteras, i synnerhet att medlemsstaterna omedelbart slutar utvisa romer, då lagenligheten i dessa åtgärder är mycket tvivelaktig.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att EU i samråd med romernas organisationer ska utarbeta en EU-strategi för romer innehållande konkreta och framåtblickande åtgärder för att förbättra integrationen av romer samt åtgärder som rör boende, tillgång till arbetsmarknaden, utbildning och hälsa.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de EU-medel som avsatts för att bekämpa diskrimineringen av romer kommer till användning i medlemsstaterna.

Inledning

Under sommaren 2010 har romernas mycket utsatta situation uppmärksamats än mer än tidigare efter bl.a. Frankrikes brutala massutvisningar som upprört inte bara kommissionärer och andra länders allmänhet och politiker utan också på ett mycket tydligt sätt visat att alla inte är lika inför lagen. I EU-ländernas fall är det i synnerhet romer från andra EU-länder som utvisas. I Sverige är serber (romer) den näst största gruppen av asylsökande och hanteras därmed i det gängse asylsystemet med en individuell prövning. Väldigt få får dock stanna trots romernas väldigt utsatta läge i hemlandet. Andra romer har utvisats på grund av tiggeri, trots att det inte är straffbart att tigga.

Romer från EU-länder har inte samma faktiska möjligheter att söka asyl i andra EU-länder och hamnar därför i princip i en sämre situation än de som

Fel! Okänt namn på

inte kommer från EU. Romer från EU-länder har istället fått asyl i bl.a. Kanada. Det säger en hel del om bristerna i vissa medlemsstaters respekt för de mänskliga rättigheterna.

Motivering

EU-medborgare åtnjuter en samling gemensamma grundläggande rättigheter. Den främsta rätten är rätten till likabehandling. Den gäller oavsett om man bor i det land man är född i eller om man har flyttat till ett annat land. De kollektiva utvisningar av romer, framför allt från Frankrike och Italien, vi nu upplevt bryter mot denna princip om likabehandling och är mycket oroande. I synnerhet med tanke på att de är ett uttryck för ett synsätt som tenderar att sprida sig runt om i Europa.

Frankrikes och Danmarks rasistiska ageranden mot romer har även fått Maria Leissner, ordförande i den svenska delegationen för romska frågor, att kritisera länderna. Samtidigt avvisar även som nämns ovan den svenska polisen romer med hänvisning till tiggeri – något som inte ens är brottsligt enligt svensk lag. Regeringens delegation för romska frågor konstaterar också i ett aktuellt betänkande att en oförsvarbar exkludering av romer äger rum i Sverige. Det är inte acceptabelt att den fria rörligheten inom EU för romer inskränks och att den stigmatisering som redan finns spås på.

Miljöpartiet de gröna är av uppfattningen att alla EU-länder måste leva upp till sina åtaganden i förhållande till alla människor som lever på deras territorium, och att nivån på respekten för mänskliga rättigheter ska vara hög.

De utvisningar vi på senare tid bevittnat i Europa har varit särskilt riktat mot romerna, som påstås vara ett hot mot allmän ordning och säkerhet, och att dess medlemmar är en belastning för de sociala trygghetssystemen. Utvisningarna har utförts på extremt kort tid, med metoder som innehåller offentlig stigmatisering och bruk av våld och hot. Inga individuella och från fall till fall utvärderingar har gjorts. Rättssäkerheten och proportionalitetsprincipen har åsidosatts. Förebyggande arbete har inte gjorts.

EU-direktivet 2004/38/EG ger mycket tydliga gränser för möjligheten att utvisa en europeisk medborgare. T.ex. är avvisningar av EU-medborgare med grund i att de skulle innebära en orimlig börda för den mottagande medlemsstatens sociala trygghetssystem inte i sig tillräcklig för att motivera automatisk utvisning. Åtgärderna ska också vara proportionerliga. Därför torde de åtgärder som Frankrike och Italien genomför strida mot EU-rätten.

I direktivet innefattas inte något förfarande för frivilligt återvändande för EU-medborgare till ursprungsmedlemsstaten på grundval av en ekonomisk ”kompensation”. Det skulle strida mot fördragets anda eftersom den fria rörligheten är en grundläggande rättighet som man inte kan köpa eller sälja.

Insamling av fingeravtryck från romer är olagligt och strider mot EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Det är istället diskriminering på grund av etniskt eller nationellt ursprung.

Fel! Okänt namn på

Miljöpartiet anser att EU-kommissionen nu måste agera snabbt för att garantera att både EU:s fördrag och lagstiftning respekteras.

Förutom det oroväckande i att romer i EU-länder i många fall behandlas som en tredje klassens medborgare är det oerhört oroväckande att andra länders ministrar och presidenter på populistiskt manér använder sig av gruppens utsatta situation för att locka väljare.

Diskriminering av folkgruppen romer och deras därmed utsatta situation kan naturligtvis inte lösas genom uppmärksammade rivningar av läger och massavvisningar utan måste tacklas på helt andra sätt. Att riva läger utan att erbjuda alternativa lösningar till dess invånare innebär inget annat än fortsatt arbetslöshet för romer och färre romska barn i skolan. Lösningen ligger snarare i minskad fattigdom, jobb, utbildning, slut på diskriminering etc. Miljöpartiet anser att EU i samråd med romernas organisationer ska utarbeta en omfattande europeisk strategi för romer som innehåller konkreta och framåtblickande åtgärder för att förbättra integrationen av romer samt åtgärder som rör boende, tillgång till arbetsmarknaden, utbildning och hälsa. För detta ändamål finns EU-medel avsatta som dock inte alltid används i medlemsstaterna.

Stockholm den 22 oktober 2010

Bodil Ceballos (MP)

Maria Ferm (MP)

Valter Mutt (MP)

Gunvor G Ericson (MP)

Helena Leander (MP)

Stina Bergström (MP)

Jonas Eriksson (MP)

Tina Ehn (MP)

Gustav Fridolin (MP)

Peter Rådberg (MP)

Magnus Ehrencrona (MP)

Jabar Amin (MP)

Agneta Luttröpp (MP)

Jan Lindholm (MP)

Annika Lillemets (MP)